

نقش پررنگ زیتون در اقتصاد کشاورزی جنوب گیلان

محصول زیتون که در رودبار در جنوب استان گیلان کشت می شود، نقش پررنگی در اقتصاد کشاورزی این شهرستان دارد و کارخانه های فرآوری این محصول، بر رونق اقتصادی منطقه، اشتغال و معرفی آن افزوده است.

محصول زیتون در ایران با نام رودبار عجین شده و زیتون فروشان در تمام شهرهای ایران بر تابلوهای خود عنوان زیتون رودبار را می نویسند تا کالای خود را مرغوب جلوه دهند. فصل برداشت زیتون اواخر تابستان تا نیمه فصل پاییز است و برداشت به شیوه های مختلف، از سنتی تا مکانیزه انجام می شود. وقتی که میوه زیتون بر روی درخت هنوز سفت و سبز رنگ است، برداشت آن آغاز می شود، در روش برداشت سنتی میوه شاخه های پائین تر را با دست می چینند و برای تکاندن شاخه های بلند با چوب بر شاخه ها ضربه می زنند تا میوه ها بریزد. زیتون های تکانده شده در پای درخت، جمع آوری می شود و پس از شست و شو و خشک کردن، با سنگ به تک تک آنها ضربه می زنند و می شکنند.

این شکستن باعث می شود که زهراب زیتون خارج شود، سپس زیتون را چند روز در آب می گذارند و مداوم، آب آن را عوض می کنند و سنگ نمک نیز در این آب می اندازند تا تلخی آن گرفته شود.

در این مدت زیتون حالت شور و روغنی پیدا می‌کند و آماده عرضه به بازار می‌شود. هنگام استفاده از این محصول، عده ای، مقداری گلپر یا آب انار به آن اضافه می‌کنند تا طعمی متفاوت داشته باشد. از زیتون بجز مصرف خوراکی، روغن هم گرفته می‌شود که از بهترین روغن های گیاهی است.

باغ‌های زیتون در ایران از گذشته تنها در منطقه رودبار وجود داشت اما طی سال‌های اخیر، کشت آن در مناطقی دیگر نیز رونق گرفته به گونه ای که در نقاطی از قزوین، گرگان و حتی شیراز و یاسوج نیز کشت آن گزارش شده است.

**** برداشت بیش ۸۰ درصد محصول زیتون استان**

معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی گیلان روز سه شنبه در گفت وگو با ایرنا، از برداشت و عرضه بیش از ۱۶ هزار تن محصول زیتون استان به بازار مصرف در سالجاری خبر داد و گفت: ارزش این میزان محصول خام زیتون بیش از ۷۵ میلیارد تومان است اما با توجه به فرآوری و عمل آوری محصولات جانبی دیگر از آن مثل روغن، این میزان درآمد به چندین برابر در سال می‌رسد.

حبیب جهانساز ادامه داد: درختان زیتون به صورت یک سال در میان، آور هستند و امسال سال ناور باغات زیتون استان گیلان است و به همین دلیل میزان برداشت محصول حدود یک هزار تن نسبت به سال گذشته کمتر است.

وی با اشاره به ارزش غذایی روغن زیتون گفت: ۳۵ درصد برداشت محصول زیتون در استان برای استحصال روغن و بقیه زیتون کنسروی است و هر سال در ۳۶ کارخانه روغن کشی استان، حدود یک هزار تن روغن خالص زیتون به ارزش حدود ۳۰ میلیارد تومان (میانگین ارزش هر کیلو روغن زیتون مرغوب ۳۰ هزار تومان) تولید و به بازار مصرف عرضه می‌شود.

جهانساز با اشاره به اینکه گیلان هشت هزار و ۶۰۰ هکتار باغ زیتون دارد، اظهار کرد: عمده باغ‌های زیتون استان در شهرستان رودبار متمرکز شده و بیش از ۲۲ هزار بهره‌بردار از باغ‌های زیتون گیلان بهره‌برداری می‌کنند.

وی تاکید کرد: تاکنون بیش ۸۰ درصد محصول زیتون استان برداشت شده و مابقی نیز تا پایان آذرماه برداشت می‌شود.

جهانساز اضافه کرد: امسال با اقدامات ویژه و کنترل مداوم، زیتون‌کاران گیلانی خسارتی از آفت مگس زیتون متحمل نشدند ولی با توجه به ارزش غذایی روغن زیتون، توصیه می‌شود کشاورزان به‌طور ویژه به تولید روغن بپردازند.

**** اهمیت محصول زیتون در اقتصاد کشاورزی جنوب گیلان**

یکی از باغداران زیتون گیلان نیز به ایرنا گفت: برغم اینکه امسال سال ناور باغات زیتون است، باز هم به دلیل شرایط مساعد آب و هوایی و مراقبت های ویژه، باغداران محصول خوبی را در حال برداشت هستند.

علی شیر کوهی افزود: سال گذشته به طور میانگین از هر هکتار باغ زیتون منطقه، حدود پنج تن محصول برداشت شد در حالیکه امسال این میزان به حدود چهار تن در هکتار می رسد.

وی ادامه داد: در حال حاضر برداشت انواع محصول کنسروی از باغات استان گیلان به پایان رسیده و تنها گونه های روغنی در حال برداشت است که برداشت این گونه نیز تا پایان آذرماه طول می کشد.

به گفته شیرکوهی، در حال حاضر هر کیلوگرم محصول زیتون به صورت خام در باغ، بین چهار تا پنج هزار تومان به فروش می رسد که برای باغداران به صرفه است.

وی گفت: درخت زیتون نسبت به سایر درختان میوه، بسیار کم توقع است و فقط در پنج سال اول، نیاز به مراقبت دارد و در بقیه عمر، هزینه چدانی برای نگهداری جز آبیاری ندارد.

شیرکوهی خاطرنشان کرد: طی چند سال گذشته ورود ناگهانی آفت مگس زیتون خسارات فراوانی به باغات زد اما اکنون باغداران برای مبارزه به این آفت، آموزش های لازم را فرا گرفته اند به نحویکه در سالجاری این آفت نتوانست خسارت چدانی به باغات بزند.

حسن گنجی یکی از کارخانه داران روغن کشی محصول زیتون در گنجه رودبار نیز به ایرنا گفت: مردم باید از خرید روغن های فله ای و بی نام و نشان که به نام روغن زیتون رودبار عرضه می شود، خودداری کنند.

وی افزود: محصول روغن زیتون کارخانه های روغن کشی استان تحت نظارت استاندارد بسته بندی می شوند و مردم بایستی از روغن زیتون های بسته بندی شده با نشان استاندارد استفاده کنند تا از کیفیت محصول مطمئن باشند.

وی ادامه داد: هر سال حدود پنج هزار تن محصول زیتون روغنی در گیلان در کارخانه ها روغن کشی می شود و نسبت روغن به میوه زیتون باغات استان، حدود ۲۰ درصد است.

محمد گوهری از زیتون فروشان شهر رودبار به عنوان مرکز عرضه محصول زیتون استان گیلان نیز به ایرنا گفت: زیتون مرغوب استان، مشتریان خود را دارد و در هیچ سالی محصول روی دست باغداران باقی نمی ماند.

وی افزود: در حال حاضر هر کیلوگرم زیتون کنسروی به تناسب کیفیت،

بین هشت تا ۱۵ هزار تومان است و قیمت هر کیلو روغن زیتون مرغوب نیز حدود ۳۰ هزار تومان به فروش می‌رسد.
از ۸۴ هزار هکتار باغ زیتون کشور، نزدیک به ۳۵ هزار هکتار آن مربوط به مناطق سه‌گانه قزوین، گیلان و زنجان با عملکرد تولید بیش از پنج تن در هکتار است.